

Strategiplan 2019-2024

FORSLAG TIL LANDSMØTET 11. JUNI 2021

Mye har skjedd siden VBL vedtok sin siste strategiplan på Landsmøtet i 2019. Det som har hatt størst innvirkning på oss i denne perioden er uten tvil koronapandemien. Siden mars i fjor har 3 millioner nordmenn måttet endre måten de jobbet på. Noen kunne ikke møte opp på jobb og måtte jobbe hjemmefra. Noen fikk mer å gjøre, mens andre så arbeidsplassen sin forsvinne helt. Et bilde på dette er NHOs kvartalsrapport *Økonomisk overblikk 1/2021* - der undertittelen er *Hjemmekontor – ikke for alle, alltid*. Hjemmekontor eller ikke, for de aller fleste har pandemien gitt store hverdagslige utfordringer og tvunget gjennom store og små endringer.

Det antas at en del av endringene blir varige, men det er fortsatt tidlig å konkludere med hvor vi ender opp når pandemien er over. Det er først og fremst for å fange opp konsekvensene av disse endringene, og uforutsigbarhet knyttet til dette, at styret foreslår en justert strategiplan frem mot 2024.

Justert strategi

Seks prioriterte mål (ikke prioritert rekkefølge):

- ATTRAKTIVITET OG REKRUTTERING
- MARKEDSTILGANG OG KVALITET
- KOMPETANSE OG DIGITALISERING
- KOMMUNIKASJON OG MEDLEMSNYTTE
- BÆREKRAFT, ENERGI OG MILJØ
- SAMARBEID

ATTRAKTIVITET OG REKRUTTERING

Ventilasjons- og blikkenslagerbransjen består av bedrifter som stort sett jobber lokalt, og de representerer en viktig markedsaktør som skal løse mange av fremtidens utfordringer. Til dette trenger bransjen kontinuerlig påfyll av kvalifisert og motivert arbeidskraft. Fagkompetanse er viktig for å sikre god kvalitet, lønnsomhet og konkurransekraft. Det er i dag stor mangel på kompetansen som bransjen etterspør. VBL skal derfor jobbe for at medlemsbedriftene får dekket sine behov for kompetent arbeidskraft.

Koronapandemien gjorde det svært tydelig at Norge i lang tid har belaget seg for mye på utenlandsk arbeidskraft, noe som gjorde mange næringer sårbare. Rekruttering av norske fagarbeidere er derfor blitt et viktig mål for både politikere og byggenæringen selv – også de delene av næringen som til nå har nedprioritert dette. Dette gir bransjen vår en gylden mulighet.

VBL skal jobbe for at barn, ungdom, foreldre, lærere, rådgivere, "folk flest" og ikke minst myndighetene har kunnskap om karrieremuligheter og kompetansebehovet i bransjen. Vi har som mål at ungdom skal ha lyst til å velge vår bransje. For å oppnå dette må VBL være synlig der ungdommen er, vi må snakke et språk som appellerer til dem, og bruke eksempler som engasjerer nettopp denne målgruppen. Vi må videre jobbe for å synliggjøre samfunnsoppgavene som bransjens bedrifter løser; varierte og spennende arbeidsoppgaver i en bransje i utvikling, der også digitalisering og teknologiske nyvinninger skaper nye oppgaver og markeder. Sammen vil det bidra til at bransjen fremstår som en trygg og attraktiv karrierevei.

MARKEDSTILGANG OG KVALITET

Et seriøst næringsliv er grunnlaget for verdiskaping, innovasjon og velferd. Byggenæringen har i dag store utfordringer knyttet til urettferdige konkurransevilkår som hindrer markedstilgang for seriøse bedrifter. I tillegg går manglende krav til fagkompetanse - særlig i det utførende leddet, utover kvaliteten på det som bygges. Hvis det stilles krav til fagkompetanse i prosjektene vil det gi et fortrinn til de seriøse bedriftene som satser på faglært arbeidskraft og lærlinger.

VBL skal jobbe for å oppnå rettferdig konkurranse, og for at det er de seriøse bedriftene som tar sitt samfunnsansvar på alvor, som får både offentlige og private oppdrag. Vi skal gjennom BNL fremme en seriøs byggenæring, og sammen med bedriftene jobbe for å forebygge at useriøse og kriminelle aktører kommer inn i prosjekter. VBL skal også støtte BNLs arbeid opp mot myndighetene for å styrke innsatsen på kontroll og tilsyn, etterforskning og straff.

Tariffavtalene er med på å sikre forutsigbare rammebetingelser. Fagforeningstilknytningen i bransjen er lav, og derfor skal VBL være pådriver for å utvikle tariffavtalene slik at det gir et konkurransefortrinn for bedriftene å ha dette.

KOMPETANSE OG DIGITALISERING

VBL skal være premissleverandør til skoleverk og utdanningsinstitusjoner for vårt fag. VBL skal jobbe for at utdanningen i faget er relevant i forhold til bedriftenes kompetansebehov og bransjens utvikling.

For å sikre kompetent arbeidskraft til våre medlemmer vil det også være avgjørende å sikre et godt utdanningstilbud over hele landet. Etter at den nye tilbudsstrukturen ble innført i 2021 er det større områder av landet som helt mangler skoletilbud for VG2 – *Klima- energi og miljøteknikk*. VBL skal jobbe for at myndighetene åpner for større fleksibilitet i tilbudsstrukturen, samt for en sterkere forpliktelse hos fylkeskommunene til å dimensjonere skoletilbud etter næringslivets behov. Gjerne i samarbeid med andre håndverksfag.

Selve byggeprosessen er i endring. 3D-printing, digitale tvillinger og 3D-skanning er eksempler på hva som er på full fart inn i byggenæringen. Dette krever en ny kompetanse, og det er avgjørende at medlemmene er tilpasset og kan levere på det som kreves og forventes. Det finnes allerede en rekke eksempler på at digitalisering av byggeprosjekter bidrar til raskere byggeprosesser, mindre feil og avvik, store innsparinger, og ikke minst færre konflikter. VBL skal være pådriver for at medlemmene sikrer og styrker sin konkurransekraft.

Videre skal begrepet livslang læring skal gjelde for alle medlemmer i VBL. VBL skal legge til rette for, og oppmuntre til, faglige og administrative kurs og etterutdanning. VBL skal jobbe for å heve kompetansen hos utførende, mellomledere og ledere i bedriftene. Vi skal også jobbe for at fagskole, høyskole og universitet legger opp til utdanningsløp som tjener næringen.

KOMMUNIKASJON OG MEDLEMSNYTTE

VBL er en medlemsstyrt organisasjon og er til for medlemmene. Det er helt avgjørende at VBL prioriterer riktige saker og utnytter ressursene til det beste for medlemmene. Et sterkt VBL, der majoriteten av bransjen er organisert, er viktig for å ha ressurser og gjennomslagskraft i forbindelse med politiske prosesser. Det er derfor et mål å øke medlemsmassen.

VBL, BNL og NHOs politiske arbeid har stor betydning for bedriftenes hverdag, og det er avgjørende at medlemmene kjenner til det arbeidet som gjøres. Det er et mål for VBL å tilpasse seg og nå ut til medlemmene gjennom aktuelle kommunikasjonskanaler for å oppdatere og informere, men også lytte til medlemmene. På den måten skal medlemmene oppleve å ha nytte av medlemskapet.

Videre er det viktig at medlemsnytte oppleves gjennom gunstige medlemsfordeler og faste møteplasser for bransjen med både sosialt og faglig påfyll.

BÆREKRAFT, ENERGI OG MILJØ

I 2015 definerte FN [17 bærekraftsmål](#), og disse preger nå norske politiske beslutninger og målsetninger. Disse vil drastisk påvirke hvordan ventilasjons- og blikkenslagerbransjen utvikler seg, og de vil legge sterke føringer på hvordan og hva man får lov til å bygge i tiden som kommer. At byggene våre skal tåle et villere og våtere klima, tilfredsstillende krav til energieffektivitet, og bygges med miljøvennlige og holdbare materialer er noen aspekter ved dette.

VBL må bidra til å heve medlemmenes kompetanse slik at de er rustet til å møte nye krav og forventninger til bærekraftige, miljøvennlige og energieffektive løsninger. Samtidig må vi kommunisere ut at vår bransje er en del av løsningen for å nå myndighetenes bærekraftsmål.

SAMARBEID

Et sterkt og effektivt VBL og fellesskap vil styrke bransjen og medlemsbedriftene. VBL skal derfor jobbe for å styrke samarbeid på tvers i egen organisasjon, både mellom bedrifter, mellom avdelingene, og mellom disse og VBL sentralt. Samtidig må det jobbes for et utstrakt og tett samarbeid med andre bransjeforbund og organisasjoner. Gjennom et godt samarbeid og representasjon vil vi lettere kunne få gjennomslag for våre synspunkter. VBL skal derfor jobbe for et sterkt og effektivt fellesskap mellom håndverksbransjene, et sterkt BNL og NHO, og et godt samarbeid med de nordiske landenes foreninger.

VBL har flere samarbeidspartnere som bidrar med kompetanse og midler til faglig utvikling og kompetanseheving for våre medlemsbedrifter. VBL ønsker å styrke samarbeidet bl.a ved å utnytte nyvunne digitale muligheter.

Fremover vil det bli mer fokus på fellesprosjekter og samarbeid om kompetanseheving på tvers av grensene, noe som igjen bidrar til flere muligheter for våre medlemsbedrifter.

